

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

A STUDY OF THE SKILL OF ADMINISTRATORS UNDER RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วิทยานิพนธ์

ของ

สุดารัตน์ เหมาะสมาน

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พฤษภาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

A STUDY OF THE SKILL OF ADMINISTRATORS UNDER RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วิทยานิพนธ์

ของ

สุดารัตน์ เหมาะสมาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พฤษภาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

A Study of the Skill of Administrators under Rayong
Primary Educational Service Area Office

สุดารัตน์ เหมาะสมาน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.อรรถสิทธิ์ สุทธิวารี)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์)

.....กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.ภูวดล บัวบางพลู)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....ผู้ช่วยอธิการบดี
(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
วันที่ 21 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561

สุดารัตน์ เหมาะสมาน. (2561). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการ

ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

บทคัดย่อ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และเขต 2 จำนวน 346 คน ได้มาด้วยวิธีการใช้ตารางเทียบของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.53 – 0.85 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ่ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การบริหารเป็นกระบวนการสำคัญ ผู้บริหารจะต้องมีทักษะวิธีการ มีการประสานงาน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหาร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพต่อไป

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Sudarat Mosaman. (2018). **A Study of the Skill of Administrators under Rayong Primary Educational Service Area Office.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Sureemas Sukkasi — Chairman
Ed.D. (Educational Administration)

Associate Professor Ampawan Prasertphak — Member
M.A. (Educational Psychology and Guidance)

Abstract

The role of the school administrators in the implementation of standards and goals of the school is an important one. Administrators are an important element in the leadership that puts educational policies into practice and develops quality standards of education. The purposes of thin research were to study and compare the skills of school administrators under the Rayong Primary Educational Service Area Office in relation to the experience of the practitioners and the size of the school. The sample size of 346 administrators and teachers from Rayong Primary Educational Service Area Office was determined by Krejcie and Morgan's random stratified proportion method. The discrimination ranged from 0.53 to 0.85, and the reliability was at 0.98. The statistical analysis methods used were: percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (One - way ANOVA) and Scheffe's method was used to compare the pairs.

The results showed that: 1) the skills of school administrators under the Rayong Primary Educational Service Area Office were at the high level, 2) the skills of these administrators, when compared by experience of the practitioners, were not significantly different, 3) The skills of these administrators, when compared by school size, were significantly different overall and in each aspect at the 05 level. Because school management is a critical process, it must be skilled, coordinated and able to solve problems while working together. In order to increase the efficiency

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

and effectiveness of school administrations, the results of this research can be used as a guideline for planning improvements of management skills.

Keywords: Administration skills, Administrators

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดารัตน์ เหมาะสมาน

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ความเป็นมา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ประโยชน์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตในการวิจัย	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
	สมมุติฐานในการวิจัย	8
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	9
	การบริหาร	9
	ความหมายของการบริหาร	9
	ความสำคัญของการบริหาร	11
	การบริหารสถานศึกษา	12
	ความหมายของการบริหารสถานศึกษา	12
	ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา	13
	องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา	14
	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	16
	ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	16
	องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	18
	ด้านเทคนิควิธี	18
	ด้านมนุษยสัมพันธ์	19
	ด้านความคิดรวบยอด	20
	ด้านความรู้ความคิด	22
	ด้านการศึกษาและการสอน	23

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	นโยบายการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
	งานวิจัยต่างประเทศ	26
	งานวิจัยในประเทศ	27
3	**วิธีการดำเนินวิจัย**	30
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	30
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	32
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	**การวิเคราะห์ข้อมูล**	35
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	50
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	50
	วิธีดำเนินการวิจัย	50
	สรุปผลการวิจัย	52
	อภิปรายผล	52
	ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม		58

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	65
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	66
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	74
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	82
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	89
ประวัติย่อผู้วิจัย	92

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	31
2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา	36
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมและรายด้าน	37
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านเทคนิควิธี	38
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์	39
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านความคิดรวบยอด	40
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านความรู้ความคิด	41
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการศึกษาและการสอน	42
9 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	43

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา..... 44

11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวม..... 45

12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านเทคนิควิธี..... 46

13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์..... 47

14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความคิดรวบยอด..... 47

15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความรู้ความคิด..... 48

16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการศึกษาและการสอน..... 49

17 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง..... 83

18 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง..... 90

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 8

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม โดยเฉพาะการพัฒนาบุคคลต้องอาศัยกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาช่วยสร้างความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ ให้มนุษย์รู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคม และสิ่งแวดล้อมที่อาศัย แล้วนำความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งสร้างสรรค์ชีวิตและสังคมให้ดียิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ โดยเน้นความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง มีดุลยภาพด้านสังคม คุณภาพที่มีความเที่ยงธรรม มั่นคง โปร่งใส ประชาชนมีสิทธิ์ เสรีภาพ เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา ที่ทุกคนในสังคมมีความใฝ่รู้ พร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึง (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ์. 2551 : 143) การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไทยในปัจจุบัน ท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ ซึ่งเต็มไปด้วยการแข่งขันเพื่อให้สังคมดำเนินเติบโตไปอย่างรวดเร็ว และมีความหลากหลายนั้น ต่างก็ส่งผลต่อวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบท และโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาโดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบายที่หลากหลายในการปฏิบัติเน้นระบบการกระจายอำนาจ และการยึดหลักการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหาร และการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : ก)

การปฏิรูปการศึกษานั้น มุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่าง ๆ โดยบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะต้องเป็นทั้งผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญ มีวิสัยทัศน์ สามารถวินิจฉัยสั่งการ หรือตัดสินปัญหา เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติ และศักดิ์ศรี

โรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยความทุ่มเทความพยายามในทุก ๆ ด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องอาศัยเป้าหมายที่ชัดเจน และท้าทาย ต้องอาศัยทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยความมีวิสัยทัศน์ เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการสอน เทคโนโลยี ต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำทั้งของผู้บริหารและของคณะครู ต้องอาศัยบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่สำคัญก็คือต้องอาศัยหลักการแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นทิศทางของการพัฒนาที่ถูกต้อง ถูกทิศทาง อันเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหาร (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2553 : 38)

การที่ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ย่อมต้องมีทักษะในการบริหารงาน เพราะทักษะการบริหารงานมีความสำคัญต่อการบริหารงานของผู้บริหารทุกคน ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงาน ต่างก็มีความรู้ความชำนาญในการใช้ทักษะในการบริหารงานนั้น ซึ่งผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารงานจะใช้เป็นเครื่องมือที่จะผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิผล ดังนั้นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานให้มีคุณภาพ สิ่งสำคัญที่สุดคือ ตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง มีความเป็นผู้นำ ต้องนำความเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนจะมีทักษะและใช้ทักษะการบริหารไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคน ที่จะแสวงหาให้ได้มาซึ่งความรู้ความสามารถ และทักษะเพื่อสามารถบริหารงานอย่างผู้บริหารมืออาชีพ ดังที่เดรค และโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 29 - 30) ได้เสนอแนะว่า ทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษานั้นควรมี 5 ด้าน คือ 1) ความคิดรวบยอด 2) มนุษยสัมพันธ์ 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านเทคนิค และ5) ด้านความรู้ความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาจะไม่สามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าปราศจากความรู้ความเข้าใจ และไม่สามารถใช้ความรู้นั้นในทางที่มีความหมาย และสร้างสรรค์การทำงานในปัจจุบัน ผู้บริหารเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันงานต่าง ๆให้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลดีนั้นผู้บริหารต้องมีความรู้ความชำนาญ และมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการบริหาร ทักษะด้านความรู้ความคิดผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความคิด มีสติปัญญาซึ่งมีทักษะทางด้านนี้เป็นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จ และเป็นส่วนสำคัญที่เป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางด้านความคิดรวบยอดได้แก่ ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอนด้านระเบียบและกฎหมายการศึกษา ด้านหลักการและทฤษฎีการบริหารและความรู้ ด้าน

ระบบการบริหารของชาติ และทักษะด้านการเรียนการสอน โดยเฉพาะทักษะด้านการเรียนการสอนเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำทางการศึกษา ต้องมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทภาระงานในความรับผิดชอบและการบริหารองค์การไปสู่ความสำเร็จ และเป็นผู้ให้คำแนะนำชี้แนะหรือถ่ายทอดกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามภารกิจได้

การสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศ ต้องสร้างคนไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามค่านิยมหลักของคนไทยกำหนดให้มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ เน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นหลัก ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทและอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูง และการดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 2-3) ได้กำหนดนโยบายไว้ว่า 1) เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงกระบวนการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบ ให้มีประสิทธิภาพ 2) เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึงเด็กพิการ และด้อยโอกาสมีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป 3) เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน 4) ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถ และทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรคุณภาพที่แข็งแกร่ง และมีประสิทธิภาพ 6) เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ 7) สร้างระบบการควบคุมการจัดการการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศ 8) สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ปรับปรุงระบบของโรงเรียนให้เป็นแบบร่วมคิด ร่วมทำ การมีส่วนร่วม และการประสานงาน 9) เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล มุ่งเน้นความถูกต้องเหมาะสม และเป็นธรรม 10) มุ่งสร้างพลเมืองดีที่ตื่นตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ ทำให้การศึกษานำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม และ11) ทุ่มเทมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาล้าหลังและโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพเพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาทุกจังหวัดทั่วประเทศต่างก็ได้รับนโยบายดังกล่าว รวมทั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง ก็ได้นำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานและ

เป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเองสูงสุด มีความรู้และทักษะการปฏิบัติ เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าทักษะการบริหาร มีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด ด้านความรู้ความคิด และด้านการศึกษาและการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง สำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทำให้ทราบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการวางแผนพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3,459 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น แบ่งเป็นดังนี้

2.1.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

1) ประสบการณ์น้อย

2) ประสบการณ์มาก

2.1.2 ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น

1) ขนาดเล็ก

2) ขนาดกลาง

3) ขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านเทคนิควิธี

2.2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

2.2.3 ด้านความคิดรวบยอด

2.2.4 ด้านความรู้ความคิด

2.2.5 ด้านการศึกษาและการสอน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มองการณ์ไกล รวมทั้งเป็นนักคิด นักอ่าน ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้ดี แก้ปัญหาความขัดแย้ง ประสานงานเก่ง มีทักษะในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. ด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนและกำหนดนโยบายทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เทคนิคการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เทคนิคการสั่งการสามารถให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม เทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิผล มีความเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น มีความจริงใจ และให้ความสำคัญกับคนทุกคน สร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน รู้จักการยืดหยุ่น เห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ การสร้างทีมงานและจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน ติดต่อประสานงาน การให้ความร่วมมือ และการทำหน้าที่ขจัดความขัดแย้ง เพื่อให้การบริหารสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

3. ด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการมองเห็นภาพรวมในองค์การ เข้าใจระบบโครงสร้างของงาน เข้าใจความซับซ้อนองค์การทั้งหมด และจัดโครงสร้างหน้าที่ภารกิจต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนเหมาะสม นอกจากนี้จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการกำหนดทิศทางที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้การบริหารงานการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความคิด สติปัญญา และวิสัยทัศน์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน มีกระบวนการ มีแนวคิดและกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารองค์การให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. ด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในระบบการวัดผลประเมินผล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จัดระบบการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งผู้บริหารต้องสามารถนิเทศ แนะนำ ชี้แจงและให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เริ่มปฏิบัติราชการ โดยนับเวลาตั้งแต่วันบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย

1. ประสบการณ์น้อย หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งได้จากการหาค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

2. ประสบการณ์มาก หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย ซึ่งได้จากการหาค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

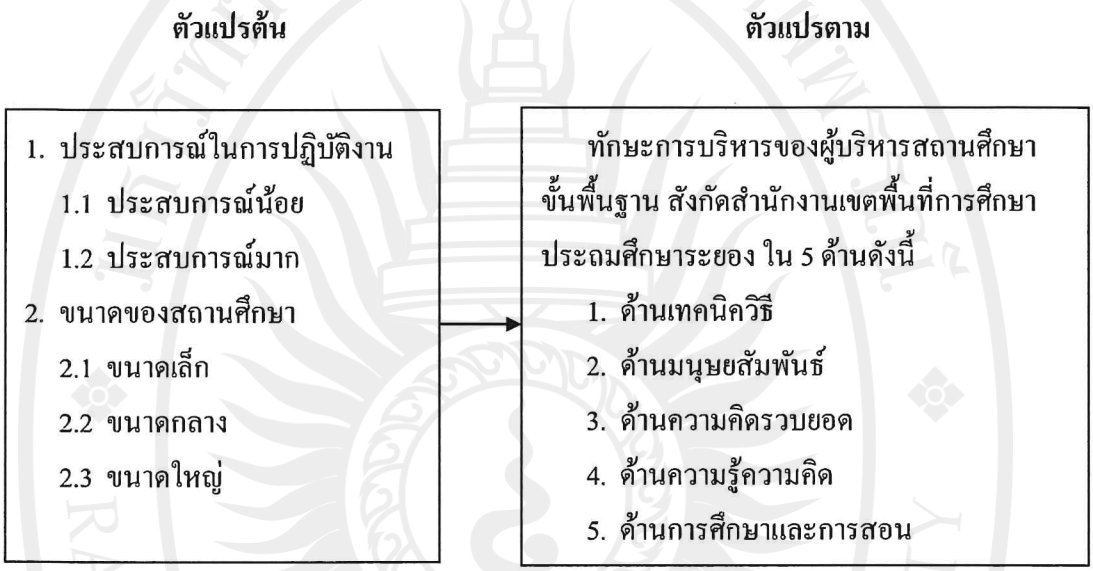
ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดขนาดตามจำนวนนักเรียนซึ่งแบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 3 ขนาด คือ

1. ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา
2. ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121- 300 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของ เดรคและโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 30) ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การบริหาร
   1.1 ความหมายของการบริหาร
   1.2 ความสำคัญของการบริหาร
2. การบริหารสถานศึกษา
   2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
   2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
   2.3 องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา
3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
   3.1 ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
   3.2 องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
      3.2.1 ด้านเทคนิควิธี
      3.2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์
      3.2.3 ด้านความคิดรวบยอด
      3.2.4 ด้านความรู้ความคิด
      3.2.5 ด้านการศึกษาและการสอน
4. นโยบายการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
   5.2 งานวิจัยในประเทศ

การบริหาร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ความหมายของการบริหาร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 43) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า หมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการใช้กระบวนการในการบริหาร ได้แก่ การวางแผนงาน การอำนวยการ การประสานงาน การติดต่องาน

การประเมินผล และการปฏิบัติงาน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ หน้าที่ของผู้บริหารจึงมีการจัดวางนโยบาย การวางแผนและการจัดตั้งวัตถุประสงค์หน้าที่ถัดไป ได้แก่ การมอบหมายความรับผิดชอบให้กับหน่วยงาน การประสานงานติดต่อ การจัดสรรทรัพยากรรวมทั้งการติดตามประเมินผล

สัมมา รธนิธย์ (2553 : 37) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยอาศัยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุมและการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

พิมผกา ธรรมสิทธิ์ (2554 : 4) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือการดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการประสานสัมพันธ์ มีระบบ มีระเบียบและกฎเกณฑ์และสามารถใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

บรรจบ บุญจันทร์ (2556 : 38) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557 : 3) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

เฟสเตอร์ และเคท (Fester and Kettl. 1991 : 7) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า หมายถึง การจัดการที่ทำให้เกิดความสำเร็จและเห็นว่าการบริหาร เป็นกระบวนการระดมความรู้ความสามารถที่ทำให้บุคลากรดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายได้ผลสำเร็จสูงสุด

ฮอย และ มิสเกล (Hoy and Miskel. 2001 : 437 – 438) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ อาทิ การตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตด้วย

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ภารกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ อาศัยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม การติดตาม และการประเมินผล โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความสำคัญของการบริหาร

สัมมา รธนิธย์ (2553 : 37) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยอาศัยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุมและการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

พิมผกา ธรรมสิทธิ์ (2554 : 4) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือการดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการประสานสัมพันธ์ มีระบบ มีระเบียบและกฎเกณฑ์ และสามารถใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 2) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นการทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556 : 22) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557 : 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

เฟสเตอร์ และเคท (Fester and Kettl. 1991 : 7) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นการจัดการที่ทำให้เกิดความสำเร็จและเห็นว่าการบริหาร เป็นกระบวนการระดมความรู้ความสามารถที่ทำให้บุคลากรดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายได้ผลสำเร็จสูงสุด

ฮอย และ มิสเกล (Hoy and Miskel. 2001 : 437 – 438) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ อาทิ การตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นกระบวนการในการดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ภารกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ โดยอาศัยความร่วมแรงร่วมใจจากบุคลากร ในการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม การติดตาม และการประเมินผล โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 8) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง ภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วงงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะทำให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ รวมทั้งต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน ผู้บริหารจะบริหารงานเพียงลำพังคนเดียวไม่ได้ ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนร่วมทำงานให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้ร่วมงานมีความแตกต่างกัน เช่น สติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารสถานศึกษา

สัมมา รธนิธย์ (2553 : 95) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 2) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคนและโดยคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

บรรจบ บุญจันทร์ (2556 : 38) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557 : 4) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

กู๊ด (Good. 1973 : 14) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การอำนวยการ การควบคุม และการดำเนินการเกี่ยวกับภาระหน้าที่ทั้งหมดของสถานศึกษา โดยจะต้อง

คำนึงถึงผลสุดท้ายของการศึกษาเป็นสำคัญ และการควบคุมการจัดการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน เป็นเรื่องที่กับครู นักเรียน แผนการสอน หลักสูตร กิจกรรม วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และการแนะแนว

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานโดยมีการจัดกิจกรรมอย่างมีระบบ ระเบียบตามกระบวนการทำงาน อาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

จรวยพร ธรณินทร์ (2550 : 7) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา นักบริหารไม่ใช่จะเป็นกันง่าย ๆ หรือทำได้ในระยะเวลาอันสั้น หากแต่นักบริหารต้องสั่งสมทักษะประสบการณ์ และบารมีเป็นเวลาแรมปีและได้สรุปว่า ทักษะของนักบริหารคือประสบการณ์วิชาชีพ สิ่งสำคัญที่นักบริหารพึงต้องมี คือ

1. องค์ประกอบของความสำเร็จในการทำงาน
2. การกำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการทำงาน
3. หลักและวิธีการประสานงาน
4. กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ
5. การประชุมและการทำงานเป็นทีม
6. ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
7. พฤติกรรมการเมืองในองค์การ
8. มนุษยสัมพันธ์และการจูงใจ
9. การสื่อความหมายและการเขียนหนังสือราชการ
10. สุขภาพและการพัฒนาบุคลิกภาพ
11. ความรับผิดชอบในการบริหารองค์กร
12. การดำรงชีวิตและจริยธรรมในการทำงาน
13. การเสริมสร้างความมั่นคงของชีวิต
14. กระบวนการกลุ่มและการทำงานเป็นหมู่คณะ
15. การพัฒนาภาวะผู้นำ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นิพนธ์ อนันตชาติ (2550 : 21) กล่าวว่า ความสำคัญในการบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานประกอบด้วย การวางแผน การจัดรูปงาน และระบบกำลังคน การจูงใจและการควบคุมการดำเนินงานของบุคคลภายในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

ที่กำหนดไว้ในการจัดหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ผู้บริหารจะต้องมีทั้งทักษะ วิธีการ ปัจจัยหรือทรัพยากรเป็นวัตถุดิบสำหรับดำเนินงาน

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2551 : 1 - 2) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่องค์กร การที่องค์กรจะมีประสิทธิภาพหรือล้มเหลวย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้จัดการเป็นสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าปราศจากการบริหารจัดการที่ดี และทักษะการบริหารที่ดีของผู้บริหารองค์กร ดังนั้น การจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กร

ภารดี อนันต์นาวี (2551 : ออนไลน์) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูง หรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 49) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาทักษะความรู้ และสั่งสมประสบการณ์ กำหนดเป้าหมาย และการวางแผนในการทำงาน นำมาซึ่งความสำเร็จลุล่วงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของสถานศึกษา

องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2550 : 50 – 54) ได้กำหนดองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐาน ประกอบด้วย

1. หลักและกระบวนการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย
   1.1 หลักการและทฤษฎีการบริหาร และการบริหารสถานศึกษา
   1.2 ระบบและกระบวนการบริหารและจัดการการศึกษายุคใหม่
   1.3 การสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารและจัดการศึกษา
   1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.5 บริบทและแนวโน้มการจัดการศึกษา

2. นโยบายและการวางแผนการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและเทคโนโลยีที่มีผลต่อการจัดการศึกษา

2.2 ระบบและทฤษฎีการวางแผน

2.3 การวิเคราะห์และการกำหนดนโยบายการศึกษา

2.4 การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.5 การพัฒนานโยบายการศึกษา

3. บริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

3.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 หลักการและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

3.3 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3.4 หลักและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ

3.5 กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา

3.6 การวางแผนการและการประเมินผลการนิเทศการศึกษา

3.7 ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา

3.8 หลักและเทคนิคการวัดและการประเมินผลทางการศึกษา

3.9 สถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย

4. การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ ประกอบด้วย

4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ การเงิน วัสดุและอาคารสถานที่

4.2 การจัดวางระบบควบคุมภายใน

4.3 เทคนิคการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

5. การบริหารบุคลากร ประกอบด้วย

5.1 หลักการบริหารงานบุคลากร

6. การบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย

6.1 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

6.2 ระบบช่วยเหลือนักเรียน

6.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

7. การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

7.1 หลักการ และกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา

7.2 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

7.3 มาตรฐานการศึกษา

7.4 การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

7.5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา

8. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย

8.1 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

8.2 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

8.3 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

9. การบริหารการประชาสัมพันธ์ชุมชน ประกอบด้วย

9.1 หลักการประชาสัมพันธ์

9.2 กลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

10. คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

10.1 คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

10.2 จรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

10.3 การพัฒนาจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษาให้ปฏิบัติตนในกรอบคุณธรรม

10.4 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย หลักและกระบวนการบริหารสถานศึกษา นโยบายและการวางแผนการศึกษา การบริหารวิชาการ การบริหารธุรการการเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ การบริหารงานบุคลากร การบริหารกิจการนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารการประชาสัมพันธ์ชุมชน และคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษา เพราะผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ครูที่ปฏิบัติการสอน รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ และเป็นผู้ประสานและสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2550 : 61) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การเป็นผู้บริหารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อมีการทำงานร่วมกันหรือมีการเจรจาต่อรองธุรกิจ เพราะแต่ละบุคคลมีพื้นฐาน ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่

แตกต่างกัน นอกจากนี้สิ่งที่ผู้บริหารต้องตระหนักไว้ในใจเสมอ คือ การเคารพในศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคล และมีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550 : 135 - 137) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษานั้น ไม่ว่าจะยึดหลักการบริหารแบบใด สิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ก็คือ การมีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ทัศนะว่า จากผลการวิจัยด้านคุณลักษณะจำนวนมาก ที่พบว่ามีทักษะหลายอย่างที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด

สมคิด บางโม (2550 : 76) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความรู้ความสามารถ รวมทั้งการใช้ศาสตร์และศิลป์ ผลักดันให้กิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรดำเนินไปสู้เป้าหมายและส่งผลให้งานประสบความสำเร็จ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553 : 3) กล่าวว่า ทักษะการบริหารผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลตามที่พึงประสงค์

สัมมา รธนิธย์ (2553 : 57) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานซึ่งมีความสำคัญมาก หากผู้บริหารมีทักษะทางการบริหารไม่เพียงพออาจส่งผลต่อการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จได้แตกต่างกันไป ทักษะทางการบริหารถือว่ามีความสำคัญในทุกระดับของผู้บริหาร แต่อาจแตกต่างมากน้อยไม่เท่ากัน ทักษะทางการบริหารแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิคการทำงาน ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านความคิด

เดรค และโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 90 - 102) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษา มี 5 ทักษะได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านความรู้ความคิดและทักษะด้านการศึกษาและการสอน

แคทซ์ (Katz. 1995 : 33) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้ในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถใช้ความรู้ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง มีทักษะในการแสวงหาความรู้มองไกล รวมทั้งเป็นนักคิด นักอ่าน ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้ดี แก้ปัญหาความขัดแย้งประสานงานเก่งมีทักษะในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแนวคิดของเดรค และโรว์ (Drake and Roe) ประกอบด้วย

ด้านเทคนิควิธี

ธานี ชั้นบุญ (2551 : 16) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค เป็นความรู้ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้วิธีการกระบวนการ ขั้นตอน และเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะอย่าง ประกอบด้วยความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา วิจัย และส่งเสริมให้มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร ทักษะการจัดการทรัพยากรทักษะการจัดการบุคคล การกำหนดบทบาทหน้าที่และการพัฒนาบุคลากร ที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

จันทรานี สงวนนาม (2551 : 29 - 30) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการทางเทคนิค และเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อผลสำเร็จของงานที่ได้มาจากประสบการณ์ การศึกษาและการฝึกอบรมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชัชมา เทพวรสุข (2553 : 29) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค เป็นความสามารถในการใช้ความรู้เฉพาะอย่างในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับวิธีการ ระเบียบ กฎหมาย กระบวนการและเทคนิคต่าง ๆ การใช้เครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในภารกิจที่ตนรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแสดงออกให้เห็นเป็นรูปธรรมและสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานั้น ทักษะด้านเทคนิค คือ ความสามารถในการบริหารและการเข้าใจขอบข่ายงานในด้านต่าง ๆ การเป็นผู้นำการประชุมครู การพูดหรือการเขียนคำสั่ง การมีความรู้เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ และการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการจัดทำสถิติหรือแผนภูมิต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 9-11) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี ต้องมีความเข้าใจและมีความชำนาญเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ วิธีดำเนินการ และกลวิธีต่าง ๆ ของงานในองค์การ ถ้าเป็นองค์การทางการศึกษา ทักษะด้านเทคนิควิธี ได้แก่ ทักษะที่ไม่เกี่ยวกับการสอน เช่น การเงินการบัญชี การจัดตารางเรียน การจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้าง การซ่อมบำรุง และการดูแลอาคารสถานที่ เป็นต้น

บุญเลิศ เขียนวงศ์ (2554 : ออนไลน์) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เกี่ยวข้องกับการมีความรู้ที่เชี่ยวชาญและมีความชำนิชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีในการทำกิจกรรม ทักษะด้านเทคนิควิธีจึงเป็นความสามารถของ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้บริหารในการใช้ความรู้ วิธีการ เทคนิค เครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ศึกษาและการฝึกอบรม

เดรค และโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 29) กล่าวว่า ทักษะทางเทคนิค เป็นทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม และยังได้กล่าวถึงทักษะทางเทคนิคไว้ว่าเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมีความรู้ความชำนาญกับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งพร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม

ยุคล์ (Yukl. 2006 : 183) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค เป็นทักษะความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ วิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานในหน้าที่การใช้เทคนิคหรือเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อช่วยให้งาน สำเร็จตามที่ต้องการ

สรุปได้ว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความชำนาญ ในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนและกำหนดนโยบายทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เทคนิคการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เทคนิคการสั่งการสามารถให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม เทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านมนุษยสัมพันธ์

เสนาะ ติเยาว์ (2551 : 9) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการทำงานเข้ากับคนได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คนที่มีทักษะทางด้านนี้จะต้องรู้จักตัวเองอย่างดีเป็นประการแรก และมีความเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นอย่างแท้จริงเป็นประการที่สอง มิฉะนั้น อาจจะก่อให้เกิดความไว้วางใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ได้

อ่อนสี พงสะหวัน (2552 : 47) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษย์ เป็นทักษะความรู้ความเข้าใจความสามารถและความชำนาญของผู้บริหารในการปฏิบัติงานร่วมกับครูและการใช้ครูให้ปฏิบัติงานของโรงเรียนพร้อมทั้งความสามารถในการนำและการจูงใจครู และความสามารถในการเสริมสร้างความร่วมมือของทีมงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์ (2552 : 49) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษย์ เป็นความสามารถที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ เข้าใจความต้องการของบุคลากร และกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ทักษะด้านมนุษย์ ของผู้บริหารการศึกษาประกอบด้วย 1) มนุษยสัมพันธ์ 2) การจูงใจ และ3) ภาวะผู้นำ

จันทรานี สงวนนาม (2553 : 29) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับคนอื่น และทำให้คนอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจคน และการประยุกต์ภาวะผู้นำมาใช้ในการบริหารงาน

สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 10-11) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะที่มีความสำคัญมากต่อบทบาทของผู้บริหารและหัวหน้างานทุกลำดับอำนาจการบริหารองค์การ ทั้งนี้ผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดจะต้องทำงานโดยผ่านบุคคลอื่น นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จึงจะปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ได้มาจากการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ปรัชญา พฤติกรรมศาสตร์สังคมวิทยาสังคมศาสตร์ มนุษย์วิทยาและการฝึกอบรมมาโดยตรง

เดรค และโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 30) กล่าวว่า ทักษะทางมนุษย์ เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารทำงานกับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคลได้อย่างมีประสิทธิผลด้วยการสร้างพลังแห่งความร่วมมือของทีมงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ยุคล์ (Yukl. 2006 : 183) กล่าวว่า ทักษะทางมนุษย์ เป็นทักษะความรู้และความชำนาญของผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิผล มีความเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น มีความจริงใจ และให้ความสำคัญกับคนทุกคน สร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน รู้จักการยืดหยุ่น เห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ การสร้างทีมงานและจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน ติดต่อประสานงาน การให้ความร่วมมือ และการทำหน้าที่ขจัดความขัยแย้ง เพื่อให้การบริหารสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

ด้านความคิดรวบยอด

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550 : 135-137) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนอย่างหนัก เพื่อให้มีทักษะด้านนี้ เช่น ความเฉลียวฉลาด ความยุติธรรมและที่สำคัญคือความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งการจัดระบบองค์กรโดยมองเห็นจนภาพกว้างมีจินตนาการและคาดการณ์ได้ เพื่อปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์

จันทรานี สงวนนาม (2551 : 30) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการมององค์การได้อย่างทะลุปรุโปร่งเพื่อทำให้องค์การมีความสมบูรณ์โดยส่วนรวมด้วยการทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์การ ทักษะด้านความรู้ความสามารถเป็นการยอมรับวัตถุประสงค์ขององค์การ มากกว่าที่จะคำนึงถึงความต้องการของบุคคล โดยบุคคลเพียงหนึ่งเดียวในองค์การ

ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์ (2552 : 56-57) กล่าวว่า ทักษะทางความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานโดยส่วนรวม สามารถประสานสัมพันธ์ ทั้งภายในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน เข้าใจ ความเกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงาน ทักษะด้านความคิดรวบยอด ของผู้บริหารการศึกษา ประกอบด้วย

1. การตัดสินใจ

2. การขจัดความขัดแย้ง

อภิษดา มะกรครรภ์ (2553 : 39) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการเข้าใจระบบการปฏิบัติงานในองค์การเกี่ยวกับโครงสร้าง และระบบการบริหารโครงสร้างงานโครงสร้างตำแหน่งและนโยบายขององค์การหรือหน่วยงานอันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในองค์การหรือหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

บุญเลิศ เขียนวงศ์ (2554 : ออนไลน์) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถที่จะประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และสามารถที่จะมองเห็นองค์การในภาพรวม แคทซ์เสนอแนะว่าการที่จะมองเห็นองค์การในภาพรวมได้นั้นจำเป็นจะต้องรู้ถึงการพึ่งพาอาศัยกันของส่วนงาน หรือหน้าที่ขององค์การ และเข้าใจได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในส่วนหนึ่งจะมีผลกระทบถึงส่วนอื่น ๆ อย่างไรบ้าง

เดรค และ โรว์ (Drake and Roe. 1986 : 31) กล่าวว่า ทักษะทางความคิดรวบยอด เป็นความสามารถที่จะประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และสามารถที่จะมองเห็นองค์การในภาพรวมซึ่งผู้บริหารจำเป็นจะต้องรู้ถึงการพึ่งพาอาศัยกันของส่วนงาน หรือหน้าที่ขององค์การ และเข้าใจความซับซ้อนองค์การทั้งหมด มีความสามารถในการมององค์การในภาพรวมเหมือนกับการมองของนกที่มองลงมาจากที่สูงมองเห็นองค์การทั้งหมด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ภายในองค์การหรือเรียกว่า ทักษะทางมโนมิติ

ยุคล์ (Yukl. 2006 : 183) กล่าวว่า ทักษะทางความคิดรวบยอด เป็นทักษะความรู้ และความชำนาญของผู้บริหารในการมองเห็นภาพรวมและความซับซ้อนของงานในโรงเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในโรงเรียน เข้าใจโครงสร้างงาน มีความสามารถในการวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล สามารถสรุปมโนทัศน์ ที่คลุมเครือและซับซ้อนได้ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ สามารถคาดคะเนแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้และยอมรับในโอกาสและศักยภาพในการแก้ไขปัญหา

สรุปได้ว่า ด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถของผู้บริหารในการมองเห็นภาพรวมในองค์การ เข้าใจระบบโครงสร้างของงาน เข้าใจความซับซ้อนองค์การทั้งหมด และจัดโครงสร้าง

หน้าที่ภารกิจต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนเหมาะสม นอกจากนี้จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการกำหนดทิศทางที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้การบริหารงานการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านความรู้ความคิด

สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550 : 41) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นความรู้และความชำนาญในการใช้ความรู้ ความคิด ปัญญา และวิสัยทัศน์ในการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้ทันต่อโลกทางการศึกษาในยุคปัจจุบัน

สุภาพร รัตน์น้อย (2552 : 31) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความคิด สติปัญญา และวิสัยทัศน์ ในการบริหารงานของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพ บังเกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

พุฒ วิชิตนนทการ (2553 : 17) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นความสามารถในการใช้ความรู้ความคิดสติปัญญาและวิสัยทัศน์ มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

มณีรัตน์ คำจำปา (2558 : 28) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นงานของผู้บริหาร เป็นงานที่มีความซับซ้อน โดยเฉพาะองค์การขนาดใหญ่ และไม่ว่าองค์การมีรูปแบบหรือขนาดที่แตกต่างกันผู้บริหารทุกองค์การมีความต้องการทักษะการบริหาร

เดรค และโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 31) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นทักษะที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความคิด มีสติปัญญา และมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทักษะทางด้านนี้เป็นทักษะพื้นฐานของผู้บริหาร

1. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐานที่สำคัญคือทักษะการสื่อสาร ได้แก่ การฟัง การจำ การอ่าน การรับรู้ การเก็บความรู้ การดึงความรู้ การจำได้ การใช้ความรู้ การอธิบาย การทำความกระจ่าง การบรรยาย การพูด การเขียน และการแสดงออก และทักษะที่เป็นแกนหรือทักษะขั้นพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ การสังเกต การสำรวจ การตั้งคำถาม การรวบรวมข้อมูล การจัดหมวดหมู่ การตีความ การเชื่อมโยง การใช้เหตุผล การระบุ การอ้างอิง การแปลความหมาย การขยายความ และการสรุปความ

2. ทักษะการคิดขั้นสูงที่สำคัญ ได้แก่ การนิยาม การผสมผสาน การสร้าง การปรับโครงสร้าง การหาความเชื่อพื้นฐาน การวิเคราะห์ การจัดระบบ การจัดโครงสร้าง การหาแบบแผน การทำนาย การตั้งสมมติฐาน การกำหนดเกณฑ์ การประยุกต์ การทดสอบสมมติฐาน และการพิสูจน์

มอนดี และพรีมอล (Mondy and Premeaux. 1995 : 14-15) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นทักษะในการจัดการว่าผู้นำหรือผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ ต้องมีทั้งความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการ ซึ่งรวมมี 3 ทักษะด้วยกันคือ ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ซึ่งผู้บริหารในแต่ระดับต้องการทักษะทั้ง 3 แตกต่างกัน ผู้บริหารระดับสูงต้องการทักษะทางเทคนิคน้อยกว่าผู้บริหารระดับต่ำ แต่ต้องการทักษะทางความคิดรอบยอดมากกว่าผู้บริหารระดับต่ำแต่ทักษะทางมนุษย์เป็นทักษะที่ผู้บริหารแต่ละระดับมีความต้องการร่วมกัน และเป็นทักษะที่จำเป็นใน การบริหารแต่ละระดับขององค์การ

สรุปได้ว่า ด้านความรู้ความคิด เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความคิด สติปัญญา และวิสัยทัศน์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน มีกระบวนการ มีแนวคิดและกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารองค์การให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้านการศึกษาและการสอน

สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550 : 37) กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เป็นความรู้และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้มีภูมิความรู้ และเป็นนักวิชาการที่ดี ในการใช้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนและการสอน ถ่ายทอดเสนอแนะแก่บุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอน เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการมีการติดตามกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างใกล้ชิด และสามารถใช้ข้อมูลย้อนกลับกับคณะครูได้เหมาะสม

อาชว์ บุตรวงศ์ (2550 : 36) กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนโดยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนร่วมมือกันทำอย่างไรจึงทำให้นักเรียนได้รับความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรต้องการ ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนจึงถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา

สุภาพร รัตน์น้อย (2552 : 34) กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เป็นความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางการศึกษาทางด้านการเรียนการสอน มีความรู้และเป็นนักวิชาการมีความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอน นิเทศการสอน ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการและวิทยฐานะ และสามารถแนะนำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ดุษนี ศรีประเสริฐ (2554 : 32) กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษา ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจการสอน และการเรียนจะต้องเป็นผู้มีภูมิรู้ และเป็นนักวิชาการที่ดี

แอนโธนี (Anthony. 1981 : ไม่ปรากฏหน้า) กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอนเป็นทักษะที่ผู้บริหารต้องเป็นผู้สอน แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่สมาชิกในองค์การ เพราะในภารกิจของการบริหารย่อมมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ ทั้งปัญหาระหว่างบุคคลและปัญหาในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารที่ดีจะต้องไปเกี่ยวข้องกับการสอนผู้ใต้บังคับบัญชา ในลักษณะการแนะแนว การกระตุ้นจะต้องได้รับความชมเชยและให้สิ่งจูงใจอื่น ๆ เมื่อเขาปฏิบัติงานดี

เดรค และ โรว์ (Drake and Roe. 1986 : 29) กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอนเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำทางวิชาการศึกษา ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจการสอนและการเรียน จะต้องเป็นผู้มีภูมิรู้และเป็นนักวิชาการที่ดี

สรุปได้ว่า ด้านการศึกษาและการสอน เป็นความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในระบบการวัดผลประเมินผล จัดระบบการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งผู้บริหารต้องสามารถนิเทศ แนะนำ ชี้แจงและให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้

นโยบายการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ แต่ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีวิธีการบริหารและจัดการอย่างไรที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน และมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ทุ่มเทพลังกายและความคิดอย่างเต็มกำลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ รอบรู้เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความสามารถในการจัดการองค์กร มอบหมายงานให้บุคลากรได้เหมาะกับศักยภาพและยุติธรรม สอดรับกับภาระและปริมาณงาน ใช้หลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ในปัจจุบันสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารอีกประการหนึ่ง คือการทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ที่รับผิดชอบ แม้งานสอนจะเป็นงานหลัก แต่งานในหน้าที่พิเศษที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นหน้าที่ที่ครูปฏิเสธไม่ได้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 2 - 3) กำหนดนโยบายไว้ ดังนี้

1. เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบและกระบวนการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ทันโลก ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึงเด็กพิการและด้อยโอกาสมีความรู้และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เขียน และการคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูงและโลกของการทำงาน

3. เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมินหลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้

4. ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ ส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อผลที่เกิดกับนักเรียนที่สอดคล้องกับวิชาชีพ

5. เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรคุณภาพที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ มีความสามารถรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และมาตรฐานได้เป็นอย่างดี

6. เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจนเป็นสถานศึกษาคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล

7. สร้างระบบการควบคุมการจัดการการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศและข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีนโยบายการประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

8. สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบปรับปรุงระบบของโรงเรียนให้เป็นแบบร่วมคิด ร่วมทำ การมีส่วนร่วมและการประสานงานสามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น

9. เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล มุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นธรรม ให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจ สร้างภาวะจูงใจ แรงบันดาลใจ และความรับผิดชอบ ในความสำเร็จตามภาระหน้าที่

10. มุ่งสร้างพลเมืองดีที่ตื่นตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ และทำให้การศึกษานำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

11. ทุ่มเทมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาล้าหลัง และโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

บทบาทภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญ ดังนั้นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง การบริหารงานให้มีคุณภาพ สิ่งสำคัญที่สุดคือ ตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพ ต้องพัฒนาตนเอง มีความเป็นผู้นำ ต้องนำความเปลี่ยนแปลงสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มีความสมารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ริเริ่ม นวัตกรรม และวิธีการใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุง สามารถแนะนำให้บุคลากรในสถานศึกษานำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ และทักษะในการทำงาน พร้อมกับมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เป็นองค์ประกอบที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการการบริหารงานในสถานศึกษาทุก ๆ ด้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

คัตเลอร์ (Cutler. 1995 : Abstract) ได้ศึกษา การมีและการใช้อำนาจ ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารการศึกษา พบว่า ที่มาของอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาเป็นสิ่งสะท้อนถึงอำนาจที่จะทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายผู้บริหารสามารถพัฒนาเพื่อให้มีอำนาจด้วยปรัชญา ศีลธรรม คุณค่า และทักษะ มีความจำเป็นที่ผู้บริหารต้องมีการฝึกอบรมทักษะต่าง ๆ เพื่อให้ เป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ

เอ็มซอลลา (Msolla. 1995 : 15-A) ได้ศึกษา การประเมินการใช้ทักษะการบริหารงานและความรู้ของผู้บริหารวิทยาลัยในแทน ซาเนีย พบว่า การปฏิบัติภาระงานทั้งหมดของผู้บริหารมีปัญหาอยู่ในขั้นต่ำ และภาระงานที่ปฏิบัติมี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงินและโครงการพึ่งพาตนเอง ด้านการจัดการวัสดุและทรัพยากร ด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านกิจการนักเรียน ด้านบริหารบุคลากร ด้านการวางแผนและพัฒนา ซึ่งในการประเมินพบว่า งานที่ปฏิบัติได้ยากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ด้านการจัดการวัสดุและทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านการเงินโครงการพึ่งพาตนเอง ด้านบริหารบุคลากร ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ธิลลอทสัน (Tillotson. 1996 : Abstract) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ทักษะทางเทคนิคทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษาระดับสูงของ Texas Association of College and University Student Personal Administrators (TACUSPA) พบว่า ทักษะที่มีความจำเป็นเป็นอันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ทักษะด้านการจัดองค์การ ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านการอำนวยการที่จำเป็นในการทำงาน รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิค

งานวิจัยในประเทศ

ไพรินทร์ พาระตะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาณี กิมกัว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

ดุษนี ศรีประเสริฐ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสาวภา พรเสนาะ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและจำแนกตามขนาดสถานศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อาณัติ พิกุลแก้ว (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู อำเภอวิหารแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า 1) ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู อำเภอวิหารแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู อำเภอวิหารแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับที่ตั้งของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บุณยวรีย์ เศวตวงศ์สกุล (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก และ 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารไม่แตกต่างกันจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร

สถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการอบรมเชิงบริหารต่อปีของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อสถานศึกษา การปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารและทักษะการบริหาร การบริหารเป็นความสามารถทางพฤติกรรมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดคุณภาพภายใต้ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษานั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารทั้ง 5 ด้าน ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด ด้านความรู้ความคิด และด้านการศึกษาและการสอน เข้าสู่กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องใช้ความรู้ความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3,459 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 6 คน ครูผู้สอน จำนวน 72 คน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 9 คน ครูผู้สอน จำนวน 135 คน และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน ครูผู้สอน จำนวน 117 คน แสดงในตาราง 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู
ขนาดเล็ก	60	720	6	72
ขนาดกลาง	90	1,350	9	135
ขนาดใหญ่	68	1,171	7	117
รวม	218	3,241	22	324

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55)

5 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมาก

3 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อย

1 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

2. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.53-0.85

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 0.98

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณหาค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe')

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (%)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α- Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที (t-test)

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe')

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Square
df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวน และร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน (n = 346)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ประสบการณ์น้อย	205	59.20
ประสบการณ์มาก	141	40.80
รวม	346	100.00
2. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)	78	22.54
ขนาดกลาง (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน)	144	41.62
ขนาดใหญ่ (สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)	124	35.84
รวม	346	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 41.62 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 35.84 และสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 78 คิดเป็นร้อยละ 22.54

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ดังตาราง 3 – 8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา		n = 346			
		$\overline{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1.	ด้านเทคนิควิธี	4.09	0.53	4	มาก
2.	ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.15	0.59	1	มาก
3.	ด้านความคิดรวบยอด	4.07	0.55	5	มาก
4.	ด้านความรู้ความคิด	4.11	0.56	2	มาก
5.	ด้านการศึกษาและการสอน	4.10	0.61	3	มาก
	รวม	4.10	0.50		มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\overline{X}$ = 4.15) ด้านความรู้ความคิด ($\overline{X}$ = 4.11) ด้านการศึกษาและการสอน ($\overline{X}$ = 4.10) ด้านเทคนิควิธี ($\overline{X}$ = 4.09) และด้านความคิดรวบยอด ($\overline{X}$ = 4.07)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านเทคนิควิธี

ด้านเทคนิควิธี	n = 346			
	$\overline{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. คิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบาย และทิศทางของสถานศึกษาชัดเจน	4.00	0.68	8	มาก
2. แสวงหาความรู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ	4.25	0.66	1	มาก
3. สามารถใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ	4.13	0.69	2	มาก
4. นำนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.09	0.69	4	มาก
5. มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมเป็นไปอย่างยุติธรรม	4.03	0.68	7	มาก
6. สามารถควบคุมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	4.05	0.71	6	มาก
7. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน	4.07	0.67	5	มาก
8. ปรับนโยบายการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.10	0.68	3	มาก
รวม	4.09	0.53		มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านเทคนิควิธี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกคือ แสวงหาความรู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 4.25) สามารถใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ ($\overline{X}$ = 4.13) ปรับนโยบายการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 4.10)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านมนุษยสัมพันธ์	n = 346			
	$\overline{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ	4.26	0.73	1	มาก
2. สร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร และเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ	4.17	0.74	5	มาก
3. กระตุ้น และเสริมแรงให้บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	4.10	0.72	7	มาก
4. ให้ความสำคัญ และยกย่องเพื่อนร่วมงานในสถานศึกษาทุกคนอย่างจริงใจ	4.18	0.70	3	มาก
5. ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน	4.24	0.66	2	มาก
6. แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับบุคลากรในสถานศึกษาได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี	4.02	0.72	8	มาก
7. เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นทุกขั้นตอนของการทำงาน	4.11	0.74	6	มาก
8. ยอมรับในความรู้ และความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยความจริงใจ	4.18	0.68	3	มาก
รวม	4.15	0.59		มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกคือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ ($\overline{X}$ = 4.26) ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน ($\overline{X}$ = 4.24) ให้ความสำคัญ และยกย่องเพื่อนร่วมงานในสถานศึกษาทุกคนอย่างจริงใจ ยอมรับในความรู้ และความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยความจริงใจ ($\overline{X}$ = 4.18)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านความคิดรวบยอด

ด้านความคิดรวบยอด	n = 346			
	$\overline{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนในการพัฒนา และนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน	4.06	0.69	5	มาก
2. นำนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติมาปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	4.12	0.66	2	มาก
3. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาของสถานศึกษาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ	4.09	0.68	3	มาก
4. วิเคราะห์ภาระงาน และมอบหมายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.03	0.68	7	มาก
5. วางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมงานทุกด้าน	4.08	0.69	4	มาก
6. สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานที่จะส่งผลต่อภาพรวมของสถานศึกษา	3.99	0.64	8	มาก
7. มีความรู้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา	4.16	0.70	1	มาก
8. สามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่อหน่วยงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริการในสถานศึกษา	4.06	0.65	5	มาก
รวม	4.07	0.55		มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านความคิดรวบยอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกคือ มีความรู้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.16) นำนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติมาปรับให้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.12) และวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาของสถานศึกษาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ ($\overline{X}$ = 4.09)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านความรู้ความคิด

ด้านความรู้ความคิด	n = 346			
	$\overline{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. นำความรู้ แนวคิดที่ทันสมัยมาพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.15	0.66	3	มาก
2. วางแผนรูปแบบในการกำหนดทิศทางเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.09	0.69	8	มาก
3. นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.17	0.67	1	มาก
4. มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวางแผนและนำไปใช้กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.17	0.66	1	มาก
5. นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.10	0.62	4	มาก
6. มีแนวคิดหรือกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารสถานศึกษา	4.10	0.66	4	มาก
7. สามารถพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือและแนวทางในการบริหารงาน	4.05	0.67	7	มาก
8. มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.10	0.65	4	มาก
รวม	4.11	0.56		มาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 7 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านความรู้ความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปหาน้อย สามลำดับแรกคือ นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.17) มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวางแผน และนำไปใช้กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.17) และนำความรู้ แนวคิดที่ทันสมัยมาพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\overline{X}$ = 4.15)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านการศึกษาและการสอน

ด้านการศึกษาและการสอน	n = 346			
	$\overline{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีความรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.13	0.63	2	มาก
2. นำการวัด และประเมินผลโดยใช้รูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.10	0.69	5	มาก
3. ให้การนิเทศวิธีการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนที่หลากหลาย	4.11	0.70	4	มาก
4. ส่งเสริมการจัดกระบวนการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.06	0.69	7	มาก
5. มีความสามารถในการแนะนำเทคนิคการเรียนการสอนใหม่ ๆ ให้ครูนำไปประยุกต์ใช้	4.06	0.73	7	มาก
6. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้	4.08	0.75	6	มาก
7. ส่งเสริมกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง	4.13	0.70	2	มาก
8. เป็นผู้นำทางวิชาการ ทำการนิเทศครูได้ทั้งในและนอกห้องเรียน	4.14	0.68	1	มาก
รวม	4.10	0.61		มาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 8 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ด้านการศึกษาและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกคือ เป็นผู้นำทางวิชาการ ทำการนิเทศครูได้ทั้งในและนอกห้องเรียน ($\overline{X}$ = 4.14) ส่งเสริมกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ($\overline{X}$ = 4.13) มีความรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.13)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ดังตาราง 9 - 15

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	ประสบการณ์น้อย (n = 205)		ประสบการณ์มาก (n = 141)			
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ด้านเทคนิควิธี	4.04	0.56	4.16	0.47	-2.04	.58
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.11	0.62	4.21	0.53	-1.47	.16
3. ด้านความคิดรวบยอด	4.01	0.58	4.16	0.51	-2.58	.46
4. ด้านความรู้ความคิด	4.06	0.57	4.18	0.54	-1.86	.90
5. ด้านการศึกษาและการสอน	4.05	0.62	4.16	0.58	-1.70	.88
รวม	4.05	0.52	4.17	0.47	-2.17	.31

* p d .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 9 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
1. ด้านเทคนิควิธี					
ระหว่างกลุ่ม	1.62	2	0.81	2.85	.05*
ภายในกลุ่ม	97.31	343	0.28	-	-
รวม	98.93	345	-	-	-
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์					
ระหว่างกลุ่ม	3.09	2	1.54	4.45	.01*
ภายในกลุ่ม	118.96	343	0.34	-	-
รวม	122.05	345	-	-	-
3. ด้านความคิดรวบยอด					
ระหว่างกลุ่ม	3.06	2	1.53	5.01	.00*
ภายในกลุ่ม	104.70	343	0.35	-	-
รวม	107.76	345	-	-	-
4. ด้านความรู้ความคิด					
ระหว่างกลุ่ม	3.75	2	1.87	5.967	.00*
ภายในกลุ่ม	107.86	343	0.31	-	
รวม	11.61	345	-	-	-
5. ด้านการศึกษาและการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	5.65	2	2.82	7.81	.00*
ภายในกลุ่ม	124.03	343	0.36	-	-
รวม	129.69	345	-	-	-

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 (ต่อ)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	3.14	2	1.571	6.30	.00*
ภายในกลุ่ม	85.52	343	0.24	-	-
รวม	88.66	345	-	-	-

* p d .05

จากตาราง 10 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนดังกล่าว จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') ดังตาราง 11 - 15

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.19	2.98	3.77
ขนาดเล็ก	3.19	-	0.21	-0.57*
ขนาดกลาง	2.98	-	-	-0.78*
ขนาดใหญ่	3.77	-	-	-

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* p d .05

จากตาราง 11 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า

สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะการบริหารสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านเทคนิควิธี

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.19	3.03	3.70
ขนาดเล็ก	3.19	-	0.16	-0.50*
ขนาดกลาง	3.03	-	-	-0.67*
ขนาดใหญ่	3.70	-	-	-

* p d .05

จากตาราง 12 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านเทคนิควิธี พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีทักษะการบริหารสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์

ขนาดของสถานศึกษา	$\overline{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.15	3.06	3.76
ขนาดเล็ก	3.15	-	0.09	-0.60*
ขนาดกลาง	3.06	-	-	-0.69*
ขนาดใหญ่	3.76	-	-	-

* p d .05

จากตาราง 13 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีทักษะการบริหารสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความคิดรวบยอด

ขนาดของสถานศึกษา	$\overline{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.18	2.89	3.78
ขนาดเล็ก	3.18	-	0.29	-0.59*
ขนาดกลาง	2.89	-	-	-0.89*
ขนาดใหญ่	3.78	-	-	-

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* p d .05

จากตาราง 14 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความคิดรวบยอด พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีทักษะการบริหารสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความรู้ความคิด

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.20	2.93	3.81
ขนาดเล็ก	3.20	-	0.26	-0.60*
ขนาดกลาง	2.93	-	-	-0.87*
ขนาดใหญ่	3.81	-	-	-

* p d .05

จากตาราง 15 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความรู้ความคิด พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีทักษะการบริหารสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการศึกษาและการสอน

ขนาดของสถานศึกษา	$\overline{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.23	3.00	3.80
ขนาดเล็ก	3.23	-	0.23	-0.57*
ขนาดกลาง	3.00	-	-	-0.80*
ขนาดใหญ่	3.80	-	-	-

* p d .05

จากตาราง 16 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการศึกษาและการสอน พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีทักษะการบริหารสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3,459 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 6 คน ครูผู้สอน จำนวน 72 คน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 9 คน ครูผู้สอน จำนวน 135 คน และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน ครูผู้สอน จำนวน 117 คน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน

3. วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe')

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบบรรยาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 41.62 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 35.84 และสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 22.54

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความรู้ความคิด และทักษะด้านการศึกษาและการสอน

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษามีดังนี้

3.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า การบริหารเป็นกระบวนการสำคัญซึ่งการ

ดำเนินงานประกอบด้วย การวางแผน การจัดรูปงาน และระบบกำลังคน การจูงใจและการควบคุม การดำเนินงานของบุคคลภายในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการจัดหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ผู้บริหารจะต้องมีทักษะ วิธีการ ปัจจัยหรือทรัพยากรเป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับดำเนินงาน (นิพนธ์ อนันตชาติ. 2550 : 21) และเดรค และโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 90-102) ที่ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับทักษะในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารทำงานกับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิผลด้วยการสร้างพลังแห่งความร่วมมือของทีมงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นความสามารถที่จะประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ผู้บริหารจำเป็นจะต้องรู้ถึงการพึ่งพาอาศัยกันของส่วนงาน และเข้าใจความซับซ้อนขององค์การทั้งหมด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ภายในองค์การหรือเรียกว่า ทักษะทางมโนมิติ ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นทักษะที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความคิด มีสติปัญญา และมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทักษะทางด้านนี้เป็นทักษะพื้นฐานของผู้บริหาร ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำทางวิชาการศึกษา ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจการสอนและการเรียน จะต้องเป็นผู้มีภูมิรู้ และเป็นนักวิชาการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุษนี ศรีประเสริฐ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภา พรเสนาะ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ และสายตา ประเสริฐภักดิ์ (2556 : 36-42) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารมากขึ้น โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องมีการประสานงาน ทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหาร ตามที่ปรียาพร

วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 43) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการใช้กระบวนการในการบริหาร ได้แก่ การวางแผนงาน การอำนวยการ การประสานงาน การติดต่องาน การประเมินผล และการปฏิบัติงาน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ หน้าที่ของผู้บริหารจึงมีการจัดวางนโยบายการวางแผนได้แก่ การมอบหมายความรับผิดชอบให้กับหน่วยงาน การประสานงานติดต่อ การจัดสรรทรัพยากร รวมทั้งการติดตามประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของไพรินทร์ พาระตะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีภาระหน้าที่งานที่ต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่มีระบบการบริหารงานตามสายการบังคับบัญชา มีตำแหน่งรองผู้อำนวยการ หัวหน้างานฝ่ายต่าง ๆ สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กไม่มีสายการบังคับบัญชาดังกล่าว ดังนั้น การบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารจะต้องทุ่มเทพลังกายและความคิดอย่างเต็มกำลัง ใช้หลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหาร ในปัจจุบันสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารอีกประการหนึ่ง คือการทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ที่รับผิดชอบ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นหน้าที่ที่สำคัญ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 2-3) ได้กำหนดนโยบายไว้ว่า 1) เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการปรับปรุงกระบวนการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบ ให้มีประสิทธิภาพ 2) เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึงเด็กพิการ และด้อยโอกาส มีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป 3) เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน 4) ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถ และทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) เร่งสร้างระบบ

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรคุณภาพที่แข็งแกร่ง และมีประสิทธิภาพ 6) เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ 7) สร้างระบบการควบคุมการจัดการการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศ 8) สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ปรับปรุงระบบของโรงเรียนให้เป็นแบบร่วมคิด ร่วมทำ การมีส่วนร่วม และการประสานงาน 9) เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล มุ่งเน้นความถูกต้องเหมาะสม และเป็นธรรม 10) มุ่งสร้างพลเมืองดีที่ตื่นตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ ทำให้การศึกษานำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม และ11) ทุ่มเทมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาล้าหลังและโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพเพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของอาณัติ พิกุลแก้ว (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครู อำเภอวิหารแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาทักษะด้านความคิดรวบยอด สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่จะส่งผลต่อภาพรวมของสถานศึกษา วิเคราะห์ภาระงานและมอบหมายงานให้บุคลากรได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะด้านเทคนิควิธี มีการคิดเชิงกลยุทธ์ การวางแผนกำหนดนโยบาย และทิศทางของสถานศึกษาชัดเจน มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ และเหมาะสม สามารถควบคุม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้การแนะนำเทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ ให้ครูนำไปประยุกต์ใช้ ส่งเสริมการจัดกระบวนการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้บุคลากรทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

จรวยพร ธรณินทร์. (2550). **ทักษะของผู้บริหารยุคใหม่**. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2560). **การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทรานี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.** นนทบุรี : บุ๊คพอยท์.

ชัชมา เทพวรสุข. (2553). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนของครู สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2557). **ภาวะผู้นำร่วมสมัย.** กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

ดุษนี ศรีประเสริฐ. (2554). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ธานี ชั้นบุญ. (2551). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** นนทบุรี : ตีรณสาร.

นิพนธ์ อนันตชาติ. (2550). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

บรรจบ บุญจันทร์. (2556). **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ.** มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บุญช่วย ศิริเกษ. (2540). **พฤติกรรมองค์การในการบริหารการศึกษา.** เลย : สถาบันราชภัฏเลย.

บุญเลิศ เขียนวงศ์. (2554). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.moe.go.th/wijai/skill.htm. 23 ตุลาคม 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บุณยวรีย์ เศวตวงศ์สกุล. (2557). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พิมผกา ธรรมสิทธิ์. (2554). **หลักการบริหารการศึกษา.** อุตรดิตถ์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

พุฒ วิชิตนนทการ. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุดรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ไพรินทร์ พาระตะ. (2553). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวะสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภารดี อนันต์นาวี. (2555). **หลัก แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา.** ชลบุรี : มนตรี.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2551). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มณีรัตน์ คำจำปา. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย หาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2553). **ผู้บริหารโรงเรียนสามมิติ การพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ.** ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์. (2552). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมคิด บางโม. (2550). **องค์การและการจัดการ.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

สมบัติ บุญประเคน. (2544). "ผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษา ตามลักษณะ 5 ป." **วารสารครูขอนแก่น.** 1(2) : 20 – 21.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

สัมมา รธนิธย์. (2553). **ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง. (2550). **ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครู** กรุงเทพฯ : กระทรวง ฯ.

_____. (2559). **นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559.** กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). **เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : สำนักงาน ฯ

สุเทพ พงษ์ศรีวัฒน์. (2548). **ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ : ศาสตร์และศิลป์สู่การเป็นผู้นำที่สมบูรณ์.** กรุงเทพฯ : เอ็ดดูเคชั่น.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

สุภาณี กิมกัว. (2553). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สุภาพร รัตน์น้อย. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรชัย ทองทวี. (2550). **การรับรู้ในการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เสนาะ ติเยาว์. (2551). **หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เสาวภา พรเสนาะ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ และสายตา ประเสริฐภักดิ์ (2556). "การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด," **วารสารวิจัยรำไพพรรณี.** 7 (2) : 36 – 42.

อภิษดา มะกรครรภ์. (2553). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอเมืองสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

อ่อนสี พงสะหวัน. (2552). **ทักษะการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

อาชว์ บุตรวงศ์. (2550). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อาณัติ พิกุลแก้ว. (2556). **ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู อำเภอวิหารแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cutler, H. (1995). "The Acquisition and Utilizations of Power Critical Skill for the Educational Administrator," **Dissertation Abstracts International.** 33 (04) : 1036.

Drake, T.L, and Roe, W.H. (1986). **The Principal Ship.** 3 rd ed. New York : Macmilan.

Fester, J. and Kettl, D. (1991). **The Politics of the Administrative Process.** New Jersey : Chatham House Publisher.

Goods, C.V. (1973). **Dictionary of Education.** New York : Mc Graw – Hill Book.

Hoy, K. and Miskel, G. (2001). **Education Administration : Theory , Research, and Practice.** 6 th ed. New York : Random House.

Katz, R.L. (1995). "Skill of an effective Administrator," **Harvard Business Review.** 33 (1) 33.

Mondy, W.R. and Permeaux, S. (1995). **R. Management, Concept Practices and Skills.** 7 th ed. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice Hall.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Msolla, J.J. (1995). "Assessing Administrative Skills and Knowledge of Teacher College Principals in Tanzania," **Dissertation Abstracts International-A (CD-ROM)**. 33(01) : Available.

Tillotson, E.A. (1996). "An Analysis of Technical, Human and Conceptual Skills Among Student Affairs. A Study of the Administrators in Higher Education." **Dissertation Abstracts International – A(CD-ROM)**. 57 (01), 64. Available.

Yukl, G. (2006). **Leadership in Organizations**. 6 th ed. New Jersey : Prentice-Hall.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายสุพรรณ หารธุจิต	ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จังหวัดระยอง
2. นางเพลินพิศ จันเติม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองระกำ จังหวัดระยอง
3. นางอรณิชชา วรรณฑาณะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพลา จังหวัดระยอง
4. นางสาวศศนนท ดิลกสุนทร	ครูโรงเรียนบ้านหนองระกำ จังหวัดระยอง
5. นางสาวสุจริยา ขมสนิท	ครูโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 จังหวัดระยอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสุพรรณ หารธุจิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางเพลินพิศ จันเติม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางอรณิชชา วรรณฑาณะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวศศนนท ดิลกสุนทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวสุจริยา ขมสนิท

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษากับครูในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๘ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงขออนุญาตนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐
โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน
นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....ปี

2. ขนาดของสถานศึกษา

( ) ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)

( ) ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121- 300 คน)

( ) ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ให้ตรงกับระดับทักษะการบริหารตามคะแนนซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับมาก
3 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อย
1 หมายถึง มีทักษะการบริหารระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
0	มีทักษะเทคนิควิธีความรู้ในด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม		✓			

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในประเด็นมีทักษะเทคนิควิธีความรู้ในด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีระดับทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา		ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	**ด้านเทคนิควิธี** คิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบาย และทิศทางของสถานศึกษาชัดเจน					
2	แสวงหาความรู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ					
3	สามารถใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ					
4	นำนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา					
5	มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมเป็นไปอย่างยุติธรรม					
6	สามารถควบคุมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา					
7	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน					
8	ปรับนโยบายการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
9	**ด้านมนุษยสัมพันธ์** มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ					
10	สร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร และเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ					
11	กระตุ้น และเสริมแรงให้บุคลากรในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา		ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
12	ให้ความสำคัญ และยกย่องเพื่อนร่วมงานในสถานศึกษาทุกคนอย่างจริงใจ					
13	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน					
14	แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับบุคลากรในสถานศึกษาได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี					
15	เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นทุกขั้นตอนของการทำงาน					
16	ยอมรับในความรู้ และความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยความจริงใจ					
17	**ด้านความคิดรวบยอด** วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนในการพัฒนา และนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน					
18	นำนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติมาปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา					
19	วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาของสถานศึกษาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ					
20	วิเคราะห์ภาระงาน และมอบหมายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
21	วางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และครอบคลุมงานทุกด้าน					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา		ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
22	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานที่จะส่งผลต่อภาพรวมของสถานศึกษา					
23	มีความรู้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา					
24	สามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่อหน่วยงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริการในสถานศึกษา					
	ด้านความรู้ความคิด					
25	นำความรู้ แนวคิดที่ทันสมัยมาพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
26	วางแผนรูปแบบในการกำหนดทิศทางเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
27	นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
28	มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวางแผนและนำไปใช้กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
29	นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ					
30	มีแนวคิดหรือกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารสถานศึกษา					
31	สามารถพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือ และแนวทางในการบริหารงาน					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา		ระดับทักษะการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
32	มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
	ด้านการศึกษาและการสอน					
33	มีความรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
34	นำการวัด และประเมินผลโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
35	ให้การนิเทศวิธีการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนที่หลากหลาย					
36	ส่งเสริมการจัดกระบวนการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
37	มีความสามารถในการแนะนำเทคนิคการเรียนการสอนใหม่ ๆ ให้ครูนำไปประยุกต์ใช้					
38	ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้					
39	ส่งเสริมกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง					
40	เป็นผู้นำทางวิชาการ ทำการนิเทศครูได้ทั้งในและนอกห้องเรียน					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านเทคนิควิธี									
1.	คิดเชิงกลยุทธ์ วางแผนกำหนดนโยบาย และทิศทางของสถานศึกษาชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
2.	แสวงหาความรู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
3.	สามารถใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
4.	นำนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
5.	มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมเป็นไปอย่างยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
6.	สามารถควบคุมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
7.	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
8.	ปรับนโยบายการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านมนุษยสัมพันธ์									
9.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
10.	สร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร และเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
11.	กระตุ้น และเสริมแรงให้บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
12.	ให้ความสำคัญ และยกย่องเพื่อนร่วมงานในสถานศึกษาทุกคนอย่างจริงใจ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
13.	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
14.	แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับบุคลากรในสถานศึกษาได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
15.	เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นทุกขั้นตอนของการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
16.	ยอมรับในความรู้ และความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยความจริงใจ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 1	2	3	4	5	รวม	ค่า IOC	แปลผล
ด้านความคิดรวบยอด									
17.	วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนในการพัฒนา และนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
18.	นำนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติมาปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
19.	วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาของสถานศึกษาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจดำเนินการ	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
20.	วิเคราะห์ภาระงาน และมอบหมายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
21.	วางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และครอบคลุมงานทุกด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
22.	สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานที่จะส่งผลต่อภาพรวมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
23.	มีความรู้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 1	2	3	4	5	รวม	ค่า IOC	แปลผล
24.	สามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่อหน่วยงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริการในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
ด้านความรู้ความคิด									
25.	นำความรู้ แนวคิดที่ทันสมัยมาพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
26.	วางแผนรูปแบบในการกำหนดทิศทางเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
27.	นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
28.	มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวางแผนและนำไปใช้กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
29.	นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
30.	มีแนวคิดหรือกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
31.	สามารถพัฒนาแนวคิด วิธีการใหม่ ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือ และแนวทางในการบริหารงาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 1	2	3	4	5	รวม	ค่า IOC	แปลผล
32.	มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
ด้านการศึกษาและการสอน									
33.	มีความรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษาได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
34.	นำการวัด และประเมินผลโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
35.	ให้การนิเทศวิธีการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
36.	ส่งเสริมการจัดกระบวนการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
37.	มีความสามารถในการแนะนำเทคนิคการเรียนการสอนใหม่ ๆ ให้ครูนำไปประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
38.	ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 1	2	3	4	5	รวม	ค่า IOC	แปลผล
39.	ส่งเสริมกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
40.	เป็นผู้นำทางวิชาการ ทำการนิเทศครูได้ทั้งในและนอกห้องเรียน	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ
ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านเทคนิควิธี		ด้านความคิดรวบยอด	
1.	0.57	17.	0.78
2.	0.64	18.	0.83
3.	0.53	19.	0.84
4.	0.69	20.	0.68
5.	0.83	21.	0.77
6.	0.79	22.	0.73
7.	0.58	23.	0.74
8.	0.62	24.	0.78
ด้านมนุษยสัมพันธ์		ด้านความรู้ความคิด	
9.	0.65	25.	0.82
10.	0.70	26.	0.70
11.	0.64	27.	0.71
12.	0.69	28.	0.72
13.	0.72	29.	0.75
14.	0.63	30.	0.83
15.	0.84	31.	0.79
16.	0.68	32.	0.75

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการศึกษาและการสอน	
33.	0.85
34.	0.76
35.	0.78
36.	0.76
37.	0.83
38.	0.72
39.	0.75
40.	0.84

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง อยู่ระหว่าง 0.53 - 0.85

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เท่ากับ 0.98

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวสุดารัตน์ เหมาะสมาน
วัน เดือน ปีเกิด	14 กันยายน พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	ตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 5/2 หมู่ 1 ตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหนองระกำ จังหวัดระยอง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552	วิทยาศาสตรบัณฑิต วท.บ (สาขาสุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2553	ประกาศนียบัตรบัณฑิต ป.บัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2561	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี